

MAGYAR KÜRIR.

Nr. 14.

Indult Bétsből, Kedden, Augustus' 17-dikén, 1830.

B é t s.

A' jövő Vasárnap, úgymint ezen Hónapnak 22-dik napján innepli a' Nemes Magyar Nemzet, Sz. István Királynak és Apostolnak napját jeles ájtatossággal a' Városban lévő T. T. Kaputzinus Atyák Templomában. Tíz órakor vérszi kezdetét a' Prédikátzió, mellyre a' a' Nagy Mise következik. Ezen inneplésre minden Magyar Hívek különös tisztelettel hívattnak.

Frantzia Ország.

X Károly Királynak a' Frantzia Koronáról lemondó levele, melly az Orleani Hertzegnek parantsolatjából a' Fő Rendek házának levél-tárjába letétt, itt következik: „Feljül írás: Orleans Hertzeg Ötsémhez, a' Királyságnak Fő helytartójához. — Rambouillet Aug. 2 kán 1830. Ötsém! Sokkal mélyebben megvagyok szomorodva azokon a' bajokon, mellyek népemet érték, vagy még érhetik, mint sem hogy eszközről ne gondolkoztam volna, azoknak megelőzésére. Annál fogva elvégeztem magamban, hogy a' Koronáról, Unokámnak Bordeaux Hertzegnek részére, lemondjak. A' Dauphin, ki Vélem egy gondolkozásban vagyok, hasonlóan lemond jussairól, Ötsémnek részére. — Ehez képest, hirdettesse ki Ötsém, mint Fő-

helytartója a' Királyságnak, a' Koronának V Henrikre való szállását. Egyéb-aránt tégye meg az illető minden rendszabásokat, az Igazgatás formájának regulázására az új Király kiskorúsága alatt. Itt én ezen rendelkezések jelentésén kívül többre nem terjeszkedem. Ez egy olyan eszköz, melly sok gonoszokat eltávoztat. Adja tudtára ezen tétjeimat a' Diplomatikai Karnak, és mihelyt lehetséges, juttassa esméretemre azon Proclamatiot, melly által Unokám, V Henrik név alatt, Királynak elfog esmérteni. — Ezen levélnek elvitelét Vicomte Foissac-Latour Generalisra bízom. Néki parantsolatja vagyok, hogy értekezék Magával az engemet kísérő személyeknek javára teendő rende-
sekről, valamint azokról is, mellyek reám és többi familiámra nézve illendők. — Annak utánna majd elintézzük a' többi rendszabásokat is, mellyek az Igazgatás Változásának következei lesznek. — Megújítom Magának, Ötsém, azon érzéseknek bizonyítását, mellyekkel maradok jóakaró Bátyja Károly.

Lajos Antal.

A' Párisi Ujságlevelék, név szerént a' Courier, Constitutionel, Globe, Temps'sa't. szörnyű heves-séggel kikelnek ez ellen a' lemondás ellen, a' mennyiben az, Bordeaux Hertzegnek részére esik. — Bordeaux Hertzeg, fija Berry Hertzegnének, kinek

születésekor (1820-ban) egy Anglus Ujságlevélben egy Protestatio jelent vala meg Orleans Hertzeg nevében, a' kis Hertzeg születésének igaz törvényessége ellen. Ezt a' Nyilatkoztatást a' Párisi Journálok most újra emlékezetbe hozzák. A' Gazette így szól erre nézve: „Mi tudjuk bizonyosan, hogy Marsal Suchet magának a' történetnek reggelén, több tanuknak név szerént Montmorency Hertzegnek jelenlétében, a' legkörnyülállásosabb előadást közlöt Orleans Hertzeggel; ez okból az emlegetett Protestatio nem lehet egyéb Alaktadarabnál.“

Nevezetes egy Akta darab a' következő is: „Minthogy a' Király a' Párisban és Frantzi Országnak egy részében uralkodó zürzavaroknak véget akar vetni, egyébaránt Ötstsének Orleans Hertzegnek tiszta ragaszkodásába bízik, tehát ötet a' Királynak Föhelytartójává kinevezi. Minekutánna a' Király illendőnek vélné Jul. 25-diki Rendeléseit vissza venni, tehát megengedi, hogy a' Kamarák Aug. 3-ikára öszvegyüljenek, és reményli, hogy azok a' tsendességet Frantzia Országban helyre állítják. A' Király itt fogja megvárni annak a' személynek visszajövetelét kire ezen Nyilatkoztatásnak Párisba való megvitele bízva vagyon. Ha a' Királynak és Familiájának élete vagy szabadsága ellen valamely törekedés mérészeltetnék, halálig fogja magát oltalmazni. — Költ Rambouilletben Aug. 1 napján 1830. Károly.“ — A' Moniteur (melly ezen Nyilatkoztatást nem hivatalos felében közli) reá ezt a' megjegyzést teszi: Midön ezen Akta darab, melly Aug. 1 napjáról vagyon dátálva, Orleans Hertzegnek kezeibe jöve, már akkor Ö Hertzegsége, a' Nemzetnek akarátja által hívattatva, két nap óta viseli vala a' Királyi Föhelytartóságot.

Páris Aug. 8-dikán. A' tegnapi nap eldöntötte Frantzia Országnak állapotját. A' Követek Kamarája egy akarattal elvégezte, hogy a' Korona Orleans Hertzegnek adattassék. Az ezt illető Nyilatkoztatása a' Követek Házának (melly a' mai Moniteurban hirdetik) eképpen hangzik:

„A' Követek Kamarája, megfontolván a' parantsoló szükségét, melly a' Jul. 26. 27. 28. 29. és követő napjain esett történetekből, és átaljában abból a' helyhezteséből, mellybe Frantzia Ország a' Constitutional Chartanak megsértése által ejtetett, származik; megfontolván továbbá, hogy ezen megsértésnek és a' Párisi Polgárok vitéz ellentállásának következésében Ö Fge X Károly, Ö Kir. Hertzegsége Lajos Antal a' Dauphin, és a' Királyi Ház régibb ágának minden tagjai ebben a' pillantásban a' Frantzia földet elhagyják kinyilatkoztatja, hogy a' Thronus valóban és törvényesen megüresedett, és mulhatatlanul szükséges az erről való gondoskodás. A' Követek Kamarája kinyilatkoztatja másodsor, hogy a' Frantzia Nemzetnek kívánsága szerént és javára, a' Constitutional Charta Bévezetésének, mint a' mi megbántja a' Nemzeti méltóságot — a' mennyiben a' Frantziáknak olyan jussokat, mellyek sarkalatosan övéik, kegyelemből engedni láttatik — ki kell töröltetni, és hogy ugyan azon Charta következő tikkelyeinek is ki kell töröltetni, vagy az itt alább kitett mód szerént módosittatni (.....*) Ezen rendeléseknek

*) Itt következnek a' Chartanak kitörlött tíz vagy megváltoztatott tizenkilentz tikkelyei, némelly új Rendelésekkel egyetemben. Ezeket közelébbről közleni fogjuk, melléjük tévén világosabb megértés-

és javallatoknak elfogadása által kinyilatkoztatja végezetre a' Követek Háza, hogy a' Frantzia Nemzetnek köz és sürgető Intereszszéje Orleans Hertzeget, Orleans Lajos Filep Ö Kir. Magasságát a' Királyságnak Föhelytartóját és Maradékait örök időkre, firól fira, az Első születésnek rendi szerént, az Aszszonyoknak és azok maradékainak örökös kizárásával, a' Thronusra hívja. E' szerént Orleans Hertzeg, Orleans Lajos Filep Ö Kir. Magassága a' Királyságnak Föhelytartója hívattassék meg, hogy a' feljebb kitett tikkelyeket és kötelezéseket fogadja el, és a' Constitutionalis Chartának 's a' kijelelt Módosításoknak megtartására esküdjék meg, és minekntánna ez, az öszvegyült Kamarák előtt megesett — ezen tizmet, (titulust) „a' Frantziák Királya“ vegye fel. — Végeztetett a' Követek Kamarája Palotájában, Aug. 7-kén 1830. Az Elölülő és a' Titoknokok.

Lafitte, Vice-Elölülő.

Jacqueminot, Vandoeuvre, Gridain, Jars, Titoknokok.“ —

Ezt a' Végezést Aug. 7-kén estvéli 5 órakor az egész Követek-Háza a' Királyi Palotába megvitte, és Lafitte Úr Orleans Hertzeg előtt felolvasta. A' Hertzeg, ki familiájától környülvéve fogadja vala a' Követ Urakat, a' felolvasás után így válaszolt: „Mély megindulással fogadom e' Nyilatkoztatást, mellyet az Urak nékem általhoznak. Úgy tekintem én azt, mint a' Nemzet akaratjának kifejezését, és látom, hogy azokkal a' politikai Principiumokkal, mellyeket én egész életemben vallottam, megegyeznek. Tellyes lévén emlékezetekkel, mellyek bennem mindenkor azt

nek okáért a' Chartának eredeti tikkelyeit is.

a' kívánságot táplálták, hogy nem vagyok én a' Thronusra rendelve, távol lévén tölem a' nagyravágyás, és megszokván azt a' tsendes életet familiámnak körében éltem, — nem titkolhatom el az Urak előtt mind azon érzéseket, mellyek szívemet e' nagy pillanatban hajtogatják; de egy érzés erőt vesz minden többi érzésimen; ez — a' Hazámhoz való szeretet. Erzem mit szabjon ki ez érzés elémbe, és azt fogom is tselekedni. „Ö Kir. Hgsége nagyon meg volt illetődve, és beszédjének végén sűrű könnyeket hullatott. A' Hertzegnek megindulása, az a' szívesség, mellyel Lafayette Urat megölelte, környülötte álló familiájának szívillető tekintete, azon elragadtatás, mellyel az egész Gyűlés kiáltotta: „Éljen a' Király! Éljen a' Királyné! Éljen a' Királyi Familia!“ — melly kiáltást a' Palota Udvaraiban felgyült számlálhatatlan sokaság ezerszeresen viszszonozott — felségessé és érzékennyé tévék a' ditső jelenést. Ezer meg ezer hangok kiáltották a' Hertzeget. Ő kilépett Lafayette Úrral az Áltánra (erkenyere), és tapsolással 's örvendező kiáltásokkal köszöntetett; kétszeresen nevedett, az Öröm- és Eljen kiáltás, midőn a' Hertzegné is kilépett és gyermekeit a' népnek mutatta. Lafayette Úr a' hódoló érzéseknek közönséges egysége által megillettetve, megfogván kezét Orleans Hertzegnek, így szólla: Itt valami jót tsináltunk; az Úr a' nekünk való Fejedelem; ez a' legjobb szabad Köztársaság!“ — Estvéli 10 órakor megjelent a' Királyi palotában a' Förendek Háza is, Báró Pasquier Úrtól (a' ki a' hivatalból kilépett Marquis Pastoretnek helyébe Frantzia Országának Cancellariusává és a' Förendek házának Elölülőjévé Aug. 4-kén kineveztetett) vezetettve, a' Követek Háza

Végzéséhez való hozzá állását jelenteni, és hódolását Orleans Hertzegnek felvinni.

A' Fő Rendek Kamarájának Szószóllója a' következő beszédet tartotta Orleans Kir. Hertzeghez:

„Fels. Kir. Hertzeg! A' Fő Rendek Kamarája megjelent, hogy Kir. Hertzegséged eleibe terjeszsze azon Aktát, melly a' mi jövő sorsunkat elhatározza. Hertzegséged, egy időben, a' mi még új és tapasztalatlan szabadságunkat fegyveres kézzel oltalmazta: ma pedig ugyan azt oktató megalapításokkal és törvényekkel megszenteli. Hsged nagy lelke, hajlandóságai, és teljes élete folytára való visszaemlékezésünk, olyan Királyt ígér nekünk személyében, a' kit polgári érzések lelkesítnek. Részünkről a' kezesseget, valamint maga részéről is, hiszszük, tekintetbe fogja tartani. Ez a' nemes Familia, mellyet Hsged körül látunk, melly a' Haza szeretetére, az igazra 's igazságra neveltetett, bizonyosságot nyújt gyermekeinkre nézve is a' felől, hogy ők azon Constitutiónak, mellyre Hsged meg fog esküdni, és egyszersmind egy tartós és szabad Kormányzéknek javaival is valósággal élhetnek.

Erre az Orleani Hertzeg így felelt:

„Urak! Ekként magyarázván ki magokat; bennem helyhez tetett bizodalnok mélyen megillet. Meggyőződésből ragaszkodván a' Constitutiót fenntartó principiumokhoz, legfőbb óhajtásom hogy a' két Kamarák között egyetértés legyen. Köszönöm az Uraknak ezt a' bizonyosság tételt, hogy arra számot tarthatok. Nagy dolog ez a' mellyet az Urak reám bíztak; igyekszem, hogy azt méltóképpen teljesítsem.“

A' St. Clouidi utolsó történetekről, a' Journal du Commerce

egy szemmellátott tanúnak előadása után ezt írja: „Jul. 31-kén reggeli 7 órakor kiállott hadirendben egy kis Sereg, Generalis Lafont-Cavagniac vezérsége alatt Sevresben (St. Cloud mellett). A' kotonák bús ábrázatot mutattak, és midőn a' Dauphin megjelent, semmi kiáltás nem hallatszott. Marsal Marmont, Hertzeg Guiche, és két más Generálisok késérik vala a' Kir. Hertzeget. A' Dauphin buzdító beszédet tartott több osztályokhoz öszveséggel, és egyes emberekhez is különösen. Borzasztó hallgatás követte a' tüzelő biztatásokat. Végezetre monda a' Hertzeg egy Artilleriás Generalisnak: „A' félre vezetett Párisi nép fegyvert von Királya ellen; a' Pártosok ledöntik a' Királyi széket; azt mondják előseregeik már nyomulnak felénk. Oltalmaztok bennünket?“ — Nem Printz, felele ez, misajnáljuk Hertzegséged állapotját és a' Királyét, de vérzik szívünk arra a' gondolatra, hogy kéntelenek legyünk polgártársainkra tüzelni. Mi nem akarunk sem Hertzegségedre sem amazokra löni. Minekutánna a' Király megtörte esküvését, felmentett minket is az esküvés alól. — A' Hertzeg komor ábrázattal halgatta e' szavakat, de többet nem szólott. Azután, rövid tanátskozást tartván a' Generálisokkal, midőn már nem meszszeről a' Puskalövések hallatszanának, parantsolatot adott a' kiállott Seregnek a' hátra vonulásra, és elútazott a' Király után Rambouilletbe.

X Károly Rambouilletben egy tábort állított, öszvegyűjtván maga körül a' Királyi Gárdának különböző Regimentjeit. Generalis Payol Aug. 2-dikán kiindult Párisból 6000 emberrel a' Nemzeti Gárdából, olly tzélla, hogy ezen mozgás által X Károlyt reá bírja arra az utolsó és jelenvaló környülállások között egyetlen egy eltökéllésre,

mellynél egyebet nints mit tennie, az az hogy távozzék el, és elbótsátván a' maga körül egybegyűjtött Sereget, minden további hasztalan vérontást távoztasson el. Pajol tábora útközben, a' minden felölről hozzá siető népnek odatódulásával hirtelenséggel 50,000 főre nevedett. A' ki ezt a' temérdek sokaságot, melly a' Párisból Versaillesbe vivő Országútat egészen ellepte, látja vala Rambouillet felé nyomulni, aggódásba kelette esnie, hogy új vérontás lesz. — A' három Biztosok, kiket ugyan azon időben a' Kir. Főhelytartó Rambouilletbe elküldött, u. m. Marsal Mason, Schonen és Odillon-Barrot Urak megérkeznek a' Királyhoz, valamivel elébb mint a' tábor Sereg odáig hathatna, és sürgetve eleibe terjeszlik a' további vérontásnak haszontalanságát. A' Királynak elfutása, a' Koronáról való lemondása, a' Korona Gyemántjainak (mellyet a' Király magához vett vala) kiadása, és az egész Kir. Gárdának capitulálása — nem annyira a' Biztosok szavainak, mint a' Nemzeti Gárda közlelésének valának következései. És ímé — alig jó híre a' Király elútazásának, a' Párisi tábor egyszerre megállott, és nem akart bémenni Rambouilletbe, ne hogy valami rendetlenségek támadjanak. Tsupán egy 500 főből álló Elősegreg ment vala bé, és az egyetlenegytín, mellyet a' győzedelmesek elkövettek, abban állott, hogy némelley hátra-maradott királyi kotsikba lovakat fogatván, vissza Párisba magokat azokban vitették. — X Károly, elbótsátván gyalog test-örzőit Dreux város felé megindult. E' város már kifüggesztette vala a' három színű zászlót, és felállította a' Nemzeti Gárdát. X Károly tisztjei, kik kvártély készítésre előre küldettek, elfogattatnak. De itt is, midőn a' Biztosok megjelenének, és jelentenék, hogy

az ellenségeskedésnek vége van, X Károly többé nem fejedelme az Országnek, de mint szerentsétlennek jussa vagyona a' tekintetet és kémellést megkívánni: a' Nemzeti Gárda békés gondolatokra hagyta magát térítetni, sőt annyira kívánta kémélni a' szerentsétlen Fejedelmet, hogy keresztülmenetele alatt a' hármasszínű Kokárdákat a' mennyire lehetséges volt, eltakarták szemei elöl, hogy az által is ne szomorítsák. — „Egy ilyen nép, így szól a' Moniteur ezeknek elbeszélésekor, melly a' Vitézséget és nemes lelket így egyesíti, bizonyosan méltó a' szabadságra.“

Azok között a' Rendelések között, mellyeket a' Moniteur a' közelebbi napokban, a' Kir. Főhelytartónak nevében, kihirdetett, említésre méltók a' következők: A' Nemzeti Gárda zászlóin és a' formaruháknak gombjain ez a' feljülírás fog olvastatni: Szabadság, közönséges rend. A' zászló-rúd végire legfeljül a' Frantzia kakas fog felállítatni. — Sok Fő Ispányok, kiket az utolsó Ministerium tevé hivatalba, elbótsáttatnak, és helyettek újak neveztetnek ki. — Chartres Hertzeg és Nemours Hertzeg (Orleans Hg fiai) Pairekké és a' Betsület rendnek nagykeresztes Vitézeivé neveztetnek. — Marsal Gróf Jourdan a' Külső Ministeriumnál, Tupinier Úr a' Tengeri Ministeriumnál, és Báró Bignon a' Nyilvános tanításra ügyelő Ministeriumnál provisorie Biztosokká tételnek. — A' Polytechnicum Nevendékjei, kik a' Jul. 27-iki 28-iki és 29-iki nevezetes napokban, Párisban védelmezésében magokat jelesen megkülömböztették, Hadnagyi rangra emeltetnek és 12-en közülök a' Betsület rendnek keresztjével (ugyan azon rendnek keresztjével a' Törvény és Orvosi tudomány tanulók közül négyen négyen) megajándékoztatnak.

A' háromszínű zászlónak kiszegzése, a' Fővárosnak példája szerént, képzelhetetlen hirtelenséggel megesett a' Megyékben és Városokban, a' Párisi történeteknek legelső hírére. Calais, Boulogne, Lille, Reims, Lyon, Havre, Colmar, Metz, Cherbourg, Rennes, Toulouse 's a' t. városokban villám sebességgel megett a' változás. Némelly helyeken p. o. Bordeaux, Poitiere 's a' t. városokban, eleinte a' Fő Ispányok 's némelly tisztviselők ellen szegezték magokat az új rendnek, de kénytelenek lettek a' népnek engedni, és a' Nemzeti Gárdát felállítani. Rouen, Havre és Elboeuf városok Jul. 30 kán és 31-kén — megértvén a' Főváros állapotját — 10,000 embert indítottak útba Párisnak segítségére a' Királyi Seregek ellen, és ezen tábor felkészítésének költségeire két óra alatt egy negyedrészt milliom Frank volt felírva.

Peyronnet és Chantelauze Urak (a' volt Ministerek között) Tours városában megesmértettek, és elfogatattak. —

Toulon Jul. 28-kán. Egy hajó tegnapelőtt indult Moreába a' hová 200,000 Frankot viszen. — Algirből Jul. 22-dikéről levelek jöttek. Ott naponként új kintsekre találak. — A' Dey, mihelyt ki állotta a' Kontumázt idejét Mahonban, (a' hová ötöt egy Frantzia Fregát vitte) Nápolyba fog kiszállani, és onnét később Párisba jöni. Algír megvételekor egy Anglus Hajó arra akarta ötöt (a' Deyt) birni, hogy Angliát válaszsza lakóhelyül, és ajánlotta magát, hogy Máltába elviszi, a' hol a' Kontumázt idejét eltöltheti. A' Dey nem fogadta el az ajánlást, és azt mondta, hogy ő másuvá menni nem kíván mint Frantzia Országba, meglévén győzöttetve fe-

lőle, hogy ott minden hajdani vétsége mellett is, mellyért illendően meglakolt, szabadabban fog élhetni, mint másutt akárhol.

A' Moniteur Aug. 6-káról, írja; Admiral Duperré Jul. 24-kéről jelenti Algirből, hogy ő Contra-Admiral Rosamel Urat egy Hajós Osztályjal kiküldötte Bona (vár és kikötő) ellen, mellyet minekutánna elfogott foglalni, Tripoliba megy. — Az Orani Bei alkudozásba botsátkozott tellyes maga megadása eránt; így a' Frantzia hatalom (mellynek a' más két Bei, t. i. a' Constantinei és Titteryi már régebben alája vetették magokat) az egész tartományban el van esmértetve. —

Aug. 4-kén Generalis Gerard (provis. Hadi Minister, és ugyan az a' Gerard, ki alatt Gróf Bourmont Waterloo-nál desertirozott) parantsolatokat küldött Afrikába a' táborhoz a' háromszínű zászlóknak kiszegzésére. Hasonló parantsolat ment Admiralis Duperré Úrhoz, hogy hajóira a' Politikai újjászületésnek ezen jelét függesztesse ki. Egyszersmind meghatalmaztatik az Admirális, hogy a' Fő Vezérséget a' táborban, Gróf Bourmont helyébe (a' ki vissza hívattatik, és némellyek szerént már meg is jött) Generalis Berthezene Úrnak adja által. Némelly Journalok Generalis Clauzel Urat nevezik, mint új Fő Vezért Bourmont Úr helyébe.

Orleans Hertzezné, egész familiájától kísértetve meglátogatta Aug. 4-dikén a' Hotel Dieu nevű Kór-házban azokat a' Sebeseket, kik a' Jul. 27. 28. és 29 ki hartzokban a' szabadságért sebet kaptak. — Ezeknek számát a' Moniteur, a' Kórházakban tett felszámolás után 1700-ra teszi; ezeken kívül,

a' magános házaknál fekvő Sebéseknek száma még nem tudatik. —

Hertzeg Laval - Montmorency Frantzia Követ Londonban, Aug. 2-kán Párisba megérkezett.

M a g y a r O r s z á g.

Pest. Ns. Pest Vármegyének közönséges Gyűlése Aug. 3- és 4-dik napján tartatott Nádor Ispány Ö Ts. K. Fő Hertzegségének, mint ezen Megye szeretve tisztelt Fő Ispányának előlülése alatt. Felolvastatván ebben az Ország Gyűlésre és Koronázásra meghívó Kegyelmes Királyi levél, minekutánna a' Ts. Karok és Rendek ezen kegyelemért Ö Felsége eránt háládatos köszöneteket kijelentették; az Országgyűlésre a' kinevezendő Követ Urak választattak: Mélt. Szent-Királyi László Úr, a' Hét-személyes Fő Törvényszék Tábla Bírája, és Tek. Dubraviczai Dubraviczky Simon 2-dik Al-Ispány Úr: kinek helyébe az ideig, ezen Al-Ispányi hivatal viselésére Ö Ts. K. Fő Hertzegsége Tek. Bernáthfalvi Földvály Gábor Fő Szolga-Bíró Urat méltóztatott kinevezni.

A' Gyűlés 2-dik napján ú. m. Aug. 4-dikén felolvastatott a' Nádor Ispány Ö Ts. K. Fő Hertzegségének egy levele a' felállítandó Magyar Tudós Társaság eránt, melly köz örömmel fogadtatott. Ebben Ö Ts. K. Fő Hertzegsége a' Karokat és Rendeket a' következőkről értesíti: Az ország' Karainak és Rendeinek gondoskodásából, a' legkegyelmesebb Fejedelem' helybenhagyásával, az utolsó ország-gyűlés' 11-dik Tzikkelyében az határoztatott, hogy a' hazai Nyelvnek terjesztésére, és minden nemű tudományokban, 's mesterségekben való bővebb kimívelésére, a' nagylelkű adakozások által egybegyűlt fundusból mi-

nél hamarább tudományos Társaság, vagy Magyar Akademia állíttassék. E' végre mivel a' nevezett Tzikkely' értelméhez képest, az országos Kiküldöttség' munkájában kitett, és az Ajánlók által kijelentett alap-törvények szerént egy Plánomot kellett kidolgozni, 's azt Ö Felsége eleibe a' kegyelmes megerősítés végett terjeszteni, az ország-gyűlés' végével Széki Gróf Teleky Jó'sef' Kir. Törvényszék' Bárója, 's most Szabolts Vgyei Fő-Ispány' előlülése alatt olly férjfiak közül, kik akkoriban általjában a' tudományok' körében, és kivált a' hazai Litteraturában tündöklöttek, egy Választottságot nevezett Ö Fő Hertzegsége, olly megszóllítással, hogy a' négy első Ajánlónak hozzájárulásával ez erántelőképben tanátskoznék. — Ezen Választottság tisztében eljárván, a' Magyar tudós Társaságnak plánumát, 's rendszabásait (Statuta) elkészítette, a' mellett javallatot tett-fel, mi módon lehetne ezen Társaságot erejéhez képest tüstént felállítani, 's elintézni, mellyek mind Ö Fő Hertzegségének béadatván a' kegyelmes helybenhagyás végett Ö Felsége kegyes színe eleibe terjesztettek. — Minekutánna kegyelmes Urunk és Királyunk azon atyai gondoskodásánál fogva, mellyel a' hazai Nyelvnek és Litteraturának felvirágzása, valamint az ország' minden hasznainak és díszének előmozdítása eránt viseltetik, e' tárgyban kegyelmes helybenhagyó Választ adni méltóztatott, elérkezett azon ohajtott idő, mellyben a' Magyar tudós Társaság' kezdete valósággal megvetessék. — Ennél fogva midőn a' köz ohajtás' tellyesedését Ö Fő Hgsége további intézetei által végre hajtani kívánja, ezt azért adja a' Karoknak és Rendeknek tudtára, hogy a' közjó szeretetétől buzdítatván, ezen új Intézetet gyámolítani igyekezzenek.

Ts. Ns. Heves és Külső-Szolnok t. e. Vármegyék Rendei Eger városában Nagy Méltóságú Felső-Eöri Pyrker János László Pátriárka Érsek, és Fő-Ispány' előlülése alatt Aug. 2 dikán tartott közgyűlésben ország-gyűlési Követeknek választották Tek. Bernáthfalvi Földváry Ferentz első Al-Ispány Urat, és Tek. Dobóczy Ignácz Tábla-Bíró Urat. Azután azt határozták, hogy Ő Felségének azon atyáskodó intézetét, mellynél fogva Ő Ts. Kir. Fő Hertzegségét Ferdinánd Korona örökösét megkoronáztatni méltóztatik, különös alázatos Felírásban megköszönjék.

Mélt. és Fő Tiszt. Stanich Konstantin Úr, Horváth Országban Körösi Görög egyesült Püspök Jul. 30-dikán Körösön meghalálozott.

A' pénz folyamat Augustus' 16-dikán ;
közép ár:
A' Státus' 5p. Centes Obligátzióji 98 4/5
Az 1820-béli sorsosok, 179
Az 1821-béli hasonlók, 128 3/10
Bétsvárosa 2 1/2 p. Centes Bankó Obligátzióji, 60 for. keltek, mind Conv.
A' Bank-Aktziák keltek 1502 2/5 for. ton,
Conv. Pénzben.

T u d ó s í t á s.

Az Európa közönséges Föld leírásához járuló Európa Földképe iránt.

Több Titt. Subscribens Urak kérdésére: Ha az említett Európa Földképe nem járul e' ingyen az egész Munkához? kötelességének tartotta a' Szerkésztető a' Következendő Tudósítást közönségessé tenni. Azon szavak a' Kötetek Tzim oldalán: Az Egész Munkához járuló Európa Földképe Magyar nyelven: nem érteződhetnek ingyen, mivel hogy azon számos költségek, mellyekbe ezen Földképek kerülnek, nem voltak bele tudva a' Munka költségeibe, egyébiránt nem lehetett volna a' kötetek ívjét 2 p. kron elkészíteni. Mennyibe kerülnek a' hasonló remek földképek, arról is meg lehet ítélni, hogy a' Berlieni Mustra földkép, mellyről ez Magyarul metsződött, 2 for. pengőben. Azon kívül is a' Fő T. Sz. Kereszti, és Sz. Gotthárdi egyesült Apáturság mind a' Munkának, mind a' Földképnek készítettésében, a' nélkül, hogy nyereségről gondolkoznék, nagy áldozatot tett a' Magyar Haza oltárára, a' Magyar Literatura, és mívelet elő mozditása buzgóságából. Ettől fogva mind az Európa Földképe, mind a' Magyar országra Mutató Könyv egészlen külön vétetődik, és fizetődik az egész Munka mellett, és pedig, öszve hasonlítva egyéb Nemzetek sikeres munkáival, a' tudva lévő igen tsekély áron. Az egész Munka továbbá, Európa Földképével együtt nem fog többbe kerülni (Kötetlenül) 8 ezüst forintnál. Borítva: 8 f. 48 kr. peng. Nem kételkedik végre az említett F. T. Apáturság, hogy Nemes szívű Fijai a' Magyar Hazának ezen áldozatot szíves készséggel fogadandják, és annak el esmérése által ugyan Azt több hasonló tárgyak ügyelletére lelkesítendik.

Dóczy Jó's ef.

Szerkesztető és Kiadó Márton Jó's ef, Professor. (Untere Bäcker-Strasse Nro 742.)

Nyomtató: Nemes Haykul Antal, (Obere Bäcker-Strasse Nro 755.)